

**DE ÅTTA UPPLEVELSEKARAKTÄRERNA
I INTERIÖRA MILJÖER**

FÖRSTUDIE
INVENTERING OCH REFLEKTION

LUX
VASAKRONAN
SWEDBANK

MADELEINE STJÄRNE & JOHANNA ERIKSSON
AUGUSTI 2015

Fas 1 Förstudie

Inledning

Den här delen är en förstudie och har i huvudsak utförts av Madeleine Stjärne och Johanna Eriksson, Sweco Architects AB i diskussion med Erik Skärbäck och Patrik Grahn samt övriga projektpartners.

Syfte

Syftet är att undersöka om och hur de *åtta karaktärerna* kan tillämpas och användas för att kvalitetssäkra kontorsmiljöer interiört, särskilt med avseende på hälsa (genom att reducera stress) och välbefinnande.

Arbetet under fas 1 innebär att exemplifiera och diskutera hur de åtta karaktärerna kan omsättas i interiöra miljöer. Diskussionen förs med koppling till relevant forskning och landar i viktiga frågor att validera och implementera i fas 2.

Rapporten ska utgöra underlag för samtliga parter i fas 2.

Forskning

Det forskas mycket på hur vi mår på jobbet och några av de begrepp som studeras är välbefinnande och arbetstillfredsställelse (Bodin Danielsson, 2005), och deras samband med effektivitet, kreativitet, produktivitet och innovation (ex Steiber, 2013). Det finns också studier om hur vi påverkas av ex buller, ergonomi, ventilation och avsaknad av dagsljus (Küller, R et al 2006).

Effekterna av restaurativa inslag i den interiöra fysiska kontorsmiljön är än så länge relativt utforskade. Att kunskapsarbetare lägger betydelse i hur miljön utformas är dock väl etablerat, när man frågar brukaren av miljöerna hur man vill förbättra sitt arbete nämns ofta den fysiska miljön (Davenport, 2005).

I en studie från 2008 framkom att de studerade miljöerna av öppna kontor väl erbjöd miljöer för samarbete men brast i utbudet av platser för vila och återhämtning (Erlich & Bichard, 2008) vilket kan sättas i relation till en förändrad demografisk bild och de mycket spridda individuella behov som kommer därav.

Det finns dock erfarenheter från andra miljöer som kan peka på naturens restaurativa inslag kan ha positiv påverkan även i kontorsmiljöer. 1984 visade Roger Ulrichs hur patienter som hade tillgång till en utblick med grönska från en kirurgisk vårdavdelning fick kortare vårdtider och minskat behov av smärtstillande medel. Vid senare uppföljande studier stärktes resultatet i den omfattningen att de kvarstod även med enbart en bild som visade grönska, fäst på vårdängens fotände (Ulrich R S, 1984).

När naturrika förskoletomter studerades hittade man inte bara bättre motoriska färdigheter som styrka, balans och snabbhet hos förskolebarnen utan också mentala och sociala egenskaper som

koncentrationsförmåga, lägre grad av impulsitet, lägre grad av bristande hänsyn och lägre grad av farligt beteende, det vill säga högre grad av empati (Grahn et al, 1997).

När man tittar på grupperns intelligens är det just grupper med empati och hög social förmåga som presterar högt. I Wooleys studie presterade de grupper med störst kollektiv intelligens bättre än individerna var för sig (Woolley et al, 2010).

Att forska på kontorsmiljöer kompliceras av flera olika komplexa faktorer som påverkar resultatet av den effekt man vill mäta. Diane Stegmeier talar till exempel om 15 olika aspekter som påverkar hur vi uppfattar vår arbetsmiljö (Stegmeier, 2008). Inomhusmiljön är där en aspekt av många.

Bakgrund - varför är det här intressant att titta på?

De senaste årens snabbt ökande stressrelaterade sjukskrivningar visar på ett tydligt behov av att de som planerar och bygger fastigheter och arbetsmiljöer bör göra det ur ett salutogent perspektiv, det vill säga miljöer som fokuserar på vilka faktorer som orsakar och upprätthåller hälsa.

Utvecklingen av dagens kontor går därför mot ett ökat fokus gällande hälsoaspekter, men en annan tydlig utveckling är införandet av aktivitetsbaserade arbetssätt. I det aktivitetsbaserade arbetssättet väljer individen själv den arbetsplats inom kontoret som passar för den uppgift som ska utföras. I en sådan miljö ökar betydelsen av att tydliggöra olika arbetsplatsers karaktärer.

En ökad kännedom och tillämpningsmetod av de åtta karaktärerna kan tydligare visa och stärka funktioner, tillgodose devariationer av behov som måste finnas i en arbetsmiljö och slutligen vara ett verktyg för att gestalta miljöerna. De åtta karaktärerna ska säkerställa ett salutogent perspektiv på arbetsmiljön och möjliggöra en omgivning som inte bara optimerar välmående, utan också ha positiv påverkan på arbetsminne, koncentration, trivsel och medkänsla.

Varje historisk förändring inom arbetsmiljö har formats från dåtidens värderingar och behov. Vissa har varit mer nytänkande och ambitiösa i sin ambition och funktion än andra. Nästan ingen av hittills uppkomna kontorstyper har undgått en standardisering.

En utveckling mot en standardisering av aktivitetsbaserade arbetsmiljöer kan medföra att den viktiga variationen av miljöer glöms bort och i och med det också de nödvändiga restaurativa funktionerna. En lösning som passar lite för alla men inte fullt ut för någon, är en mindre lyckad beprövad sådan.

Hälsoaspekterna i en aktivitetsbaserad arbetsmiljö ligger just i möjligheten att själv styra hur man utför sitt arbete, så kallad egenkontroll. Att själv vara med och påverka sitt arbete, hur och var det utförs, är en viktig hälsoaspekt. En minst lika viktig hälsoaspekt är att förstå varför något genomförs. Ett beprövat och i forskning bevisat verksamt sätt att uppnå detta är genom brukardialog. Under våra år som yrkesverksamma arkitekter har de mest framgångsrika kontorsmiljöer baserats på en fördjupad förståelse för verksamheten och deras behov, framtagna i dialog med medarbetarna.

Åtta upplevelsekaraktärer - från utomhus till interiöra kontorssammanhang

De åtta upplevelsekaraktärerna av parkmiljöer kan också beskrivas som samlingsnamn på dimensioner. I de parkmiljöer som används allra mest finns alla åtta dimensionerna representerade. De verkar i varandras närhet geografiskt och definitionsmässigt och uppträder sällan helt fristående från varandra.

Går de positiva effekterna av upplevelsekaraktärerna utomhus att förflyttas inomhus och vilka typer av miljöer finns de representerade i? Som ett första steg har vi valt att inventera några kontorsarbetsmiljöer och de typer av rum och platser som finns där.

Det som många av de åtta upplevelsekaraktärerna omfattar är naturintryck av både stimulanskaraktär och av mer restorativ sort. De direkta naturintrycken interiört är få, men spelar en roll även här, inte minst i form av utblickar eller naturmiljöer som man har direkt tillgång till genom terrasser och inomhusväxthus.

Växtlighet används också i ökande grad för att förbättra upplevelsen av inomhusklimat i exempelvis växtväggar. Det finns också miljöer där man jobbat mer utstuderat med innovativ användning av grönska interiört.

Bild från Kogane Plant Factory Japan. Huvudkontor för ett rekryteringsföretag, Foto: Stefan Lindberg

Vad vi fokuserat på här är dock den mer överförda upplevelsen av en rumslighets karaktär. När vi då studerar upplevelsekaraktärerna finner vi att de alla skulle kunna finnas representerade på en kontorsarbetsplats, men deras förekomst varierar. Tänket finns med i tre studerade exemplen, men precis som på många andra arbetsplatser idag är det inte tillräckligt renodlat eller studerat för att tydligt utgöra något i förhållande till de åtta upplevelsekaraktärerna. Upplevelsekaraktärerna och lärdomarna från tidigare studier i utomhussammanhang är ett av de redskap som skulle kunna användas för att höja kvaliteten på kontorsarbetsmiljöer. Med deras hjälp skulle vissa miljöer kunna förstärkas och lyftas fram så att deras potential bättre stödjer de människor som brukar lokalerna.

Översättningar av karaktärerna interiört

Det finns flera rumsliga dimensioner i upplevelsekaraktärerna, men en hel del handlar också om vilka typ av aktiviteter en plats passar att användas till, eller vilken symbolik platsen eller rummet har, både för individen, gruppen eller verksamheten.

De skiljer sig också genom att tre av dem är bevisat restaurativa, medan de andra är delvis eller inte alls restaurativa utan tvärtom inriktade på stimuli och social interaktion.

Den lättast identifierade karaktären är den som kallas för **centrum/fest**. De allra flesta arbetsplatser har en matsal eller ett fikarum där medarbetarna träffas för att äta lunch eller dricka kaffe. Här ska det sociala umgänget vara otvunget. Karaktären skulle också kunna vara en miljö med underhållning, eller musik.

Besläktat med den sociala karaktären i centrum/fest är begreppet **allmänning** som också är inriktat på det sociala och interaktiva. En viktig aspekt i den här upplevelsekaraktären är att kunna välja nivå på deltagande, ex kunna upplevas även från sidan av, med överblick över sammanhanget. Miljön ska också vara inbjudande och tillgänglig och gärna uppmana till fysisk aktivitet. En lyckad foajé och trapphus kan karaktäriseras med allmänningsbegreppet.

Begreppet **kulturhistoria** kopplar till verksamhetens identitet eller ex till byggnadens historia och vid ombyggnader av äldre byggnader fångas det sistnämnda ofta upp för att knyta an till kulturhistorien. Den här upplevelsekaraktären är relativt vanlig och lätt att inkorporera i en miljö där det finns något att ta fasta på. I de studerande exemplen förekommer den i olika grad, från tydliga möten mellan äldre och yngre byggnadsepoker, till porträtt över bankchefer, men också i hur verksamhetens kärnvärden får synas och ta plats.

Artrikedom ska inte förväxlas med biodiversitet och handlar om stimulans och upptäckande utan att vara för påträngande. Interiört betyder detta en variation eller kontrast i material, ex i ådring strukturer och ornamentik. Det kan också handla om skillnaden i akustik när man rör sig från en plats till en annan. Även taktilitet, hur saker känns vid beröring, bidrar till artrikedomen. I exemplet från Vasakronan fanns det särskilt många miljöer som inbjöd till att röra vid med handen.

I miljöer karaktäriserade som **lustgård** ska man kunna dra sig undan för fokuserat arbete ensam eller i grupp, men det ska samtidigt finnas någon form av stimuli. Här ska man kunna känna att man är ifred, men samtidigt ha kontroll över omgivningen. Lustgården är den miljö som mest liknar de arbetsmiljöer som ritas till dagens kontor. I de studerade exemplen förekommer den i olika sammanhang och till olika grad.

Besläktat med lustgården är karaktären **rofylldhet**. För att något ska kunna karaktäriseras som rofyllt måste det finnas något audiellt och visuellt vilsamt. Här interagerar man inte med andra. Det ska vara tryggt och städat. Även om man i de studerade exemplen kan hitta ansatser till rofylldhet var det ingen miljö som helt hade en plats som levde upp till begreppet.

De två karaktärerna som var minst förekommande i exemplen var Rymdkänsla och Vildhet/Natur.

Rymdkänsla karaktäriseras av ett rum med stark symbolik och syfte, som i ett kyrkorum. Det ska finnas ett lugn och någonstans att vila blicken. Ljud kan förekomma, men inte påträngande. Den stora skalan är viktig, men inte nödvändig, karaktären skulle kunna uppfyllas även i ett mindre rum, men med en storslagen utblick. Där ska känslan vara att man är en liten del av något stort.

Vildhet/natur är svårt att återskapa interiört. De naturelement som kan användas inomhus kommer inte att ha den komplexitet som verklig natur har. Det här är den enda karaktär som direkt anspelar på faktiska naturintryck. Utblickar och direktkontakt med miljöer utanför byggnaden kan ge karaktären, men det vore också intressant att studera om rörliga projektioner skulle kunna skapa likartade kvaliteter interiört. Det här skulle kunna vara användbart i byggnader som saknar naturlika utblickar.

Slutsatser fas 1:

Ökande stressrelaterade sjukskrivningstal pekar på att behovet av att studera och hitta nya angreppssätt för att höja kvaliteten på våra fysiska kontorsarbetsmiljöer är stort.

Effekten av de åtta karaktärernas påverkan i parker och grönområden är beprövad men omfattningen av dess interiöra effekt behöver studeras. Angränsande forskning pekar på positiva effekter av liknande fokus i andra sammanhang. Det arbete som påbörjats i fas 1 omfattar att översätta utomhuskaraktärer till motsvarande interiöra karaktärer och kvalitéer. Enligt vår empiri med bland annat omfattande brukardialoger kan vi se att karaktärerna kan utgöra tydliga verktyg i arkitektens praktiska arbete, både i gestaltning och i kommunikationen med brukarna.

Många av de åtta karaktärerna används redan yrkesmässigt utifrån skickliga arkitekters empiri utan att man definierat dem. Fördelningen av kunskapen från de goda exemplen kan lättare få spridning med en metod eller verktygsbeskrivning.

Utvecklingen av dagens utformning av kontor går dels mot ett fokus på att man tittar på hur man mår och dels mot att man själv väljer i vilken miljö man utför sitt arbete när man arbetar aktivitetsbaserat. Det blir därför viktigare att tydliggöra de olika karaktärerna på arbetsplatserna. Vi behöver särskilja kontorets funktioner. Kontorstrender i Sverige har med tiden däremot alltid gått mot en standardisering. För det aktivitetsbaserade kontoret finns risken att den verksamhetsanpassade variationen av miljöer glöms bort och med det tappas också de nödvändiga restaurativa funktionerna. En medvetenhet om och tillämpning av de åtta karaktärerna kan visa och stärka funktioner och behov som måste finnas i en arbetsmiljö. De åtta upplevelsekaraktärerna borde kunna utvecklas till att bli ett användbart verktyg för att stärka och säkerställa de salutogena egenskaperna i arbetsmiljön.

Fas 2

I fas 1 drar vi slutsatsen att det är relevant att utveckla de åtta upplevelsekaraktärerna till ett verktyg för att höja kvalitén på kontorsmiljöer och därigenom öka hälsa och välbefinnande på arbetsplatsen. Verktygen behöver testas och utvecklas vidare i fas 2.

I samarbete med en verksamhet testar vi tillämpning och relevans av de åtta upplevelsekaraktärerna inomhus. Varje sådant fördjupat case innebär en validering eller justering av verktyget samt resulterar i direkta åtgärder eller prioriteringsanvisningar för den studerade miljön, alternativt förslag i ritningar för nybyggnation.

I tillämpningen görs en mer omfattande inventering än tidigare där också brukarna av miljön får skatta sina upplevelser i en enkät. Vid behov görs kompletterande fokusgrupper eller intervjusamtal för ökad förståelse.

Resultatet av ett eller flera case gör att verktyget i sig kommer att kunna beskrivas utförligare och därefter förmedlas till övriga parter. I projektets referensgrupp utvecklas också tankar och möjligheter att formulera kriterier och poängsättning som en del av en certifiering.

Referenser:

Bodin Danielsson C, 2005. Office environment, health and job satisfaction: an explorative study of office design's influence. KTH.

Steiber A, Alänge S. 2013. A corporate system for continuous innovation: the case of Google Inc. European Journal of Innovation Management.

Rikard Küller, et al. 2006. The impact of light and colour on psychological mood: a cross-cultural study of indoor work environments. Ergonomics.

Erllich & Bichard. 2008. The Welcoming Workplace: designing for ageing knowledge workers. Journal of Corporate Real Estate.

Davenport T H, 2005. Thinking for a living. How to get better performances and result from knowledge workers. MA: Harvard Business School Press.

Ulrich R S et al, 1984. View through a window may influence recovery from surgery. Science.

Ulrich R S, 1984, Stress recovery during exposure to natural and urban environments. Journal of environmental Psychology.

Ulrich R S, 2010. A Conceptual Framework for the Domain of Evidence-Based Design.

Grahn P. 1997. Ute på dagis. Hur använder barn daghemsgården? Utformning av daghemsgården och dess betydelse för lek, motorik, och koncentrationsförmåga. Stad & Land.

Stegmeier D. 2008. Innovations in office design: The critical influence approach to effective work environments. John Wiley & sons. Inc.

Woolley et al, 2010. Evidence for a collective intelligence factor in the performance of human groups. Science.

LUX: Humanist- och teologcentrum, Lunds universitet, består av två äldre byggnader och ett nybyggt hus på 7000 kvm, det äldsta från början av 1900-talet.

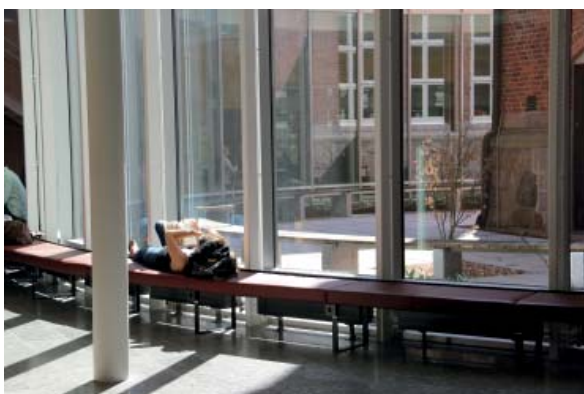

RYMDKÄNSLA: trygg rygg, utblick från arbetshörna i bibliotek

ARTRIKEDOM: betrakta på avstånd, aktivitet, väderväxlingar

ALLMÄNNING, CENTRUM/FEST: entré med café, plats där många rör sig eller passerar

ROFYLLDHET: vid särskilda tillfällen: lugn sol, innergård, läderbänk, sten, trä.

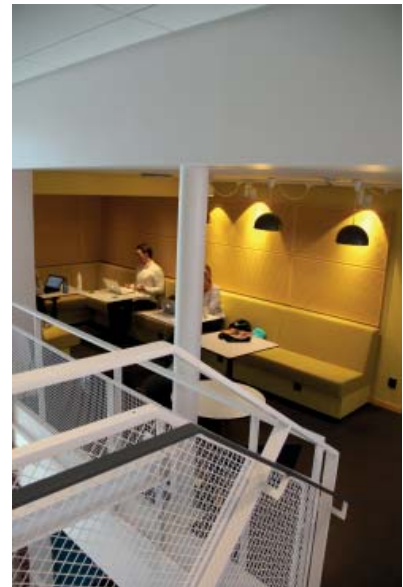
KULTURHISTORIA: Möten mellan nya och gamla historiska byggnader är tydlig

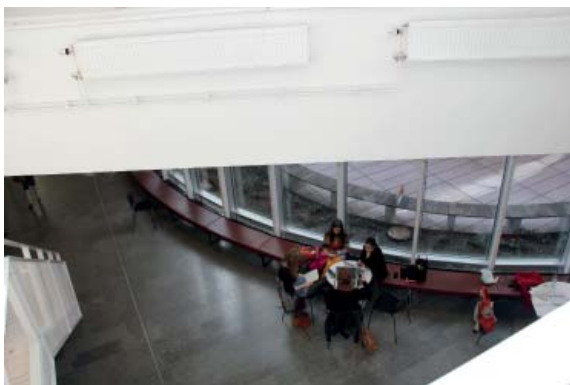
KULTURHISTORIA: Möten mellan material och byggnadsdelar.

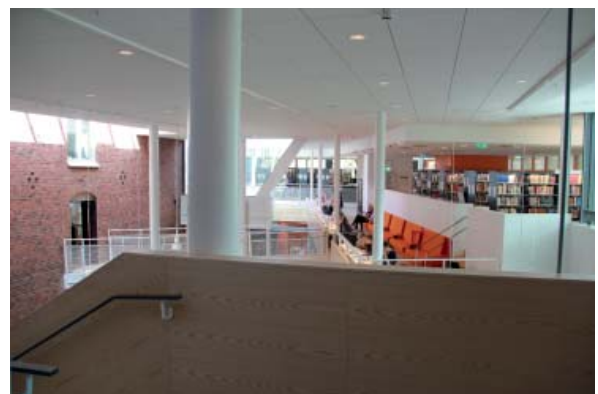
ATRIKEDOM: siktlinjer, sammanhang, orienterbarhet, förändring akustiskt, olika material (tegel, sten, glas, trä), upptäcka

LUSTGÅRD: den skyddade hyllan i det stora rummet med dagsljus insläpp, trygg rygg, ombonat, fokus

ALLMÄNNING: Koppling mellan rum och platser, utblick (nerblick) till allmänning.

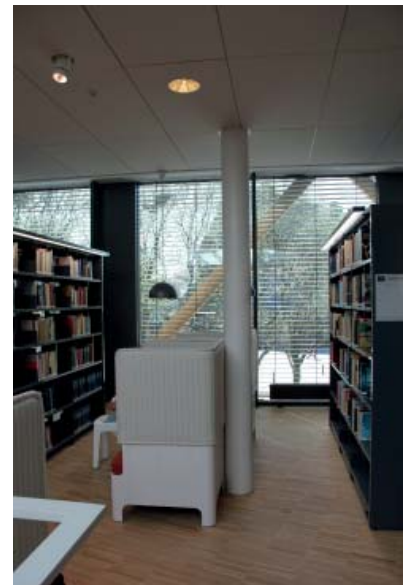
KULTURHISTORIA: Kommunikationsyta med utblick, lärandeytor, i bibliotek, sammanhang mellan nytt och gammalt

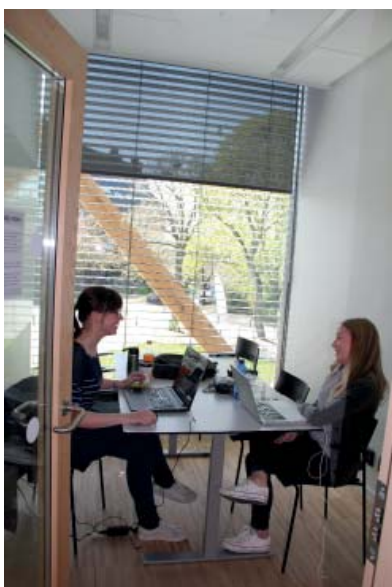
ROFYLLDHET, LUSTGÅRD: fokus inåt, ljud- och intrycks-avskärmande, ljus uppifrån

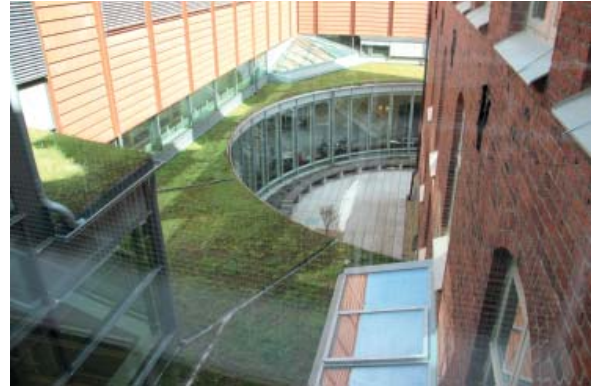
RYMDKÄNSLA, ROFYLLDHET: utblick, grönskande trädrad utanför

KULTURHISTORIA, LUSTGÅRD: egen plats, utblick, trygghet, fokus, del av verksamhetens identitet.

LUSTGÅRD: Biblioteket, gott om utblickar, lugn Skyddad miljö för samarbete och fokus.
 ”The best room in Campus, often occupied”, say german exchange students.

KULTURHISTORIA, ARTRIKEDOM:

Utblick innergård, sammanhang mellan byggnader, möten mellan material, detaljer att upptäcka. grönt tak.

RYMDKÄNSLA?: rörelse, transportsträcka, sekvens. Upplevs positiv pga koppling till utemiljö
Jämför korridor utan ljus insläpp eller passage med ljus i fonden.

REFLEKTION

I inventeringen av miljöerna på Lux, humanist- och teologcentrum i Lund, fastnade vi för de platser där man färdades, men ändå kunde läsa av sammanhanget. Miljöer som verkar ha getts särskilt fokus i byggnaden och mellan byggnadens delar.

Karaktärerna beskriver platser att uppehålla sig på. Interiört förekommer många ytor, platser och miljöer som kopplar samman miljöer med mer utpekade kvaliteter och karaktärer. Blir transportsträckorna viktigare interiört?

Lux består av gamla historiska byggnader sammanbyggda med nya delar. Möten mellan dessa huskroppar redovisas transparent varvid man tydligt kan se de olika tidsepokerna.

Mängden studenter som väljer att uppehålla sig här tyder på att man trivs och att byggnadens miljöer är attraktiva.

Kontorsarbetsplatserna återfinns i nästan alla fall i egna rum vilka kan hysa såväl karaktären rofylldhet som lustgård, beroende på medarbetarens känslighet för stress.

ROFYLLDHET, LUSTGÅRD: Arbetsplatsen, det egna rummet, tillflykt, trygghet
Utblick mot grönska
Rofyllighet för den mindre stressade

ARTRIKEDOM:
”Jag tittar ut på råkorna som precis utanför har en koloni i toppen av trädet. De har koll på mig också”

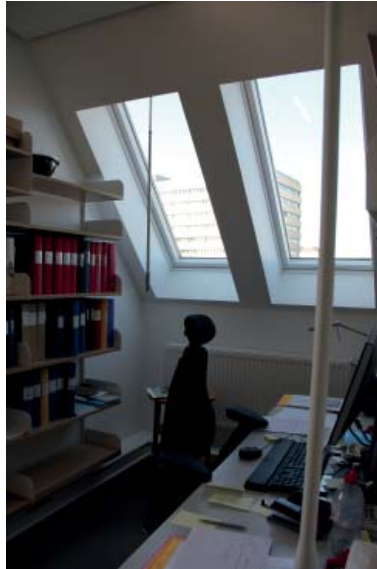
Kansliet, två fasta arbetsplatser, svårt att hitta kvaliteter.

Sittplats för besökare i kansliet. Väntplats. Saknar tydliga kvaliteter.

LUSTGÅRD: Eget kontor, nybyggd del, väldigt stor fönsteryta

ROFYLLDHET, LUSTGÅRD: Utblick mot himmel, dagsljus

RYMDKÄNSLA, KULTURHISTORIA: Bibliotekariernas arbetsplatser i biblioteket, utblick mot entrégård, dagsljus och grönska.

Eget arbetsrum med högt sittande fönster, mindre utsikt. Kompenserar med krukväxter?

KULTURHISTORIA, LUSTGÅRD: Utblick ovanför trädtopparna. Grönska både inne och ute.

KULTURHISTORIA: ”Det här är den finaste utsikten i huset” säger personalen (men man kan inte titta ut genom fönstret från arbetsplatsen).
Kulturhistoria- Lund

CENTRUM/FEST: Fikarummet. Här är det mysigt, säger personalen. Utblickarna sekundära, interaktionen mellan människor är det primära. Slutenhet och skala bjuder in till det. Trämateriäl, läder, stål

CENTRUM/FEST, LUSTGÅRD: Bibliotekariernas fikarum, skolaffischer med bilder på djur, utblick mot grön trädrad, helglasad fasad, se bild nedan.

CENTRUM/FEST: Personalmatsal, Ljus utblickar. Årstidsväxlingar utanför fönstret ett vanligt samtalsämne eftersom man så tydligt ser det, helglasade fasader.

CENTRUM/FEST: dagsljus genom lanterniner och helglasad fasad.

KULTURHISTORIA: Äldre detaljer bevarade. Äldre dörrar och äldre skylt.

KULTURHISTORIA: Två byster. Varav den ena bystens närvaro är ifrågasatt.

Byggnadens olika tidsepoker representerade exteriört.

ALLMÄNNING, CENTRUM/FEST: kombinerad matsal/samlingsal, plats för umgänge, gjort för många människor och för externa besök!

ALLMÄNNING, CENTRUM/FEST: plats för umgänge, för många människor, koppling till mat och dryck. Att välja om man vill delta eller iakttä.

ALLMÄNNING: plats för socialt otvunget umgänge, kopplat till mat

KULTURHISTORIA: sammanhang i staden, utsikt mot äldre bebyggelse och taklandskap.

LUSTGÅRD, ARTRIKEDOM: öppna arbetsplatser, reträttplats för individuellt arbete och viss interaktion men även i mindre grupper på den öppna arbetsplatsen. Många material och rummet avskiljs genom snören och ett mjukare golv som påverkar den taktila och audiella upplevelsen (känsla och ljud).

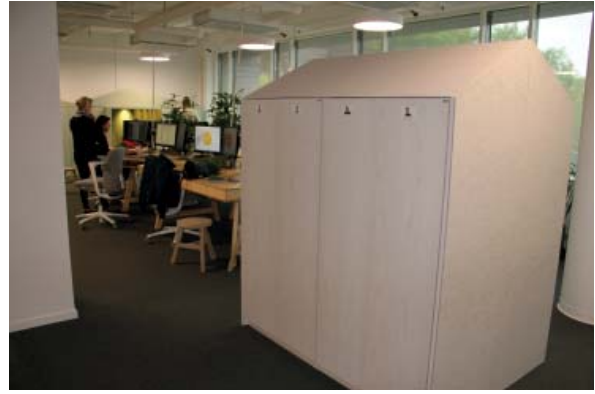
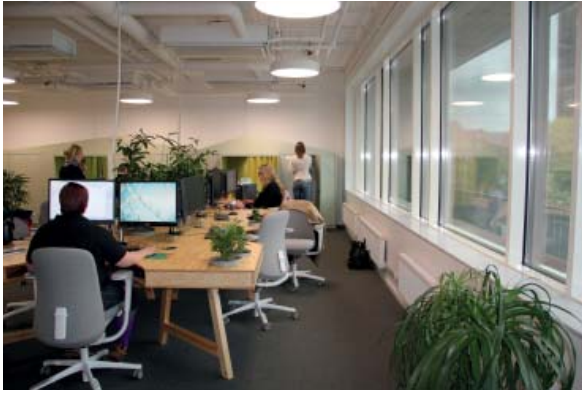
LUSTGÅRD, ALLMÄNNING: spontana möten eller tillfällig individuell arbetsplats, kan vara i centrum eller i kanten av någon annat. Varierar med användningen.

ARTRIKEDOM: olika material som bjuder in till att upptäckas

KULTURHISTORIA: mitt i kontorsytan sitter fastighetsteknikerna. I centrum, direkt kopplad till verksamheten. Verksamhetens identitet

LUSTGÅRD: öppna arbetsplatser för individuellt arbete men även i mindre grupper. Placerade i ett avskilt hörn i lokalerna och bakom förvaring.

”Det är de generösa öppna platserna mellan arbetsplatserna som gör att vi trivs här...”

LUSTGÅRD: fokuserat arbete tillsammans, avsides

ROFYLLDHET, LUSTGÅRD, ARTRIKEDOM: tyst zon för koncentrerat arbete, avsides i lokalerna, placerade vid generösa fönster med utsikt över fin innergård. Bearbetade materialval.

ROFYLLDHET, LUSTGÅRD, ARTRIKEDOM: rum man söker för fokus och avskildhet fast i grupp

ROFYLLDHET: Dra sig undan, visuellt avskalat

ROFYLLDHET, ARTRIKEDOM: Dra sig undan, visuellt och akustiskt avskalat. Olika material som bjuder in till att upptäckas, telefonhörna vid öppna arbetsplatser

ROFYLLDHET, LUSTGÅRD: Dra sig undan, visuellt och akustiskt avskalat. Fokus en eller flera personer, kombinerad barnhörna-mötesrum.

VILDHET NATUR: screentryck på glasparti. anspelar på natur men ger inte tillräcklig upplevelse för att klassas som vilt...
ARTRIKEDOM: stimuli, något för ögat att följa

ROFYLLDHET, ARTRIKEDOM: Både möjlighet att dra sig undan, men samtidigt ett rum med stimuli. Hög audiell avskärmning!

ARTRIKEDOM: upptäcka?

ARTRIKEDOM: man vill röra vid ytan (konstgräs) på receptionsdisken

REFLEKTION:

Vasakronans huvudkontor i Malmö rymmer ca 26 medarbetare som arbetar aktivitetsbaserat. Man har noga förberett sig inför det nya arbetssättet, t ex med de digitala förutsättningarna men också med att skapa en palett av valbara arbetsplatser för medarbetarna. Omsorgen för att stimulera med roliga och olika arbetsplatser har gett en tydlig Artrikedom som känns välgörande för lokalerna.

Rofyllheten uppnås inte fullt ut på de gemensamma samlade arbetsplatserna (särskilt inte om du redan uppnått en känslighet i din stresstålighet) men kompenseras i alla de små rum och mötesrum som finns att tillgå.

Placeringen av kontoret i en mixad köpcenter/kontorsfastighet och dess omgivning är välgörande för Kulturhistorien. Staden man verkar i och den egna fastighetens roll i sammanhanget blir tydlig.

En karaktär som helt saknas är Rymdkänsla. Denna karaktär kan vara svår att uppnå i ett mindre omfattande sammanhang och särskilt i samband med ombyggnad. Frågan är hur en avsaknad av denna påverkar arbetsmiljön. Räcker det om den finns att tillgå i närheten?

ALLMÄNNING, CENTRUM/FEST: Spontana möten vid kaffeautomaten

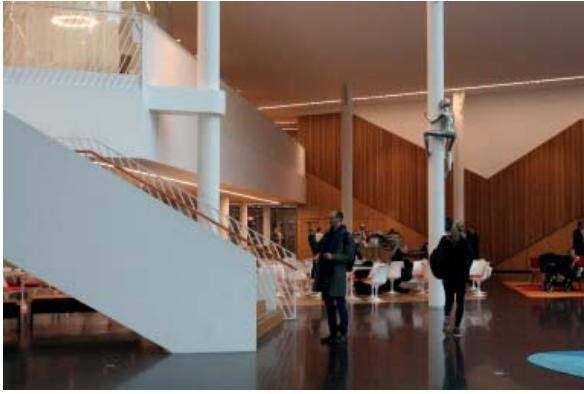

ALLMÄNNING, CENTRUM/FEST: Spontana möten vid kaffeautomaten

KULTURHISTORIA: Fastighetsteknikernas omklädningsrum. Närvarande kärnverksamhet, få ta plats, värderas. När ingen annan är där kan du via din mobil spela din egen musik i högtalarna.

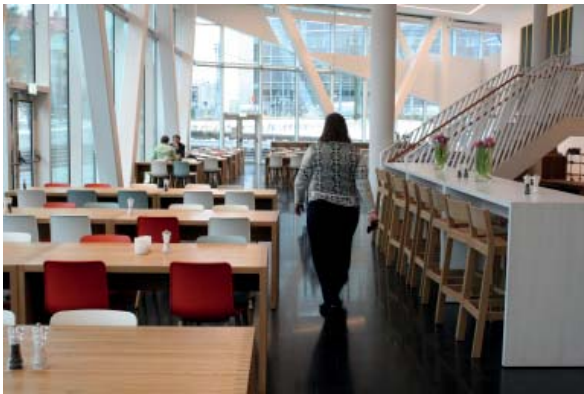

ALLMÄNNING, CENTRUM/FEST: Stort entrérum, plats för umgänge, gjort för många människor, hyr caféet för att fira en kollega.

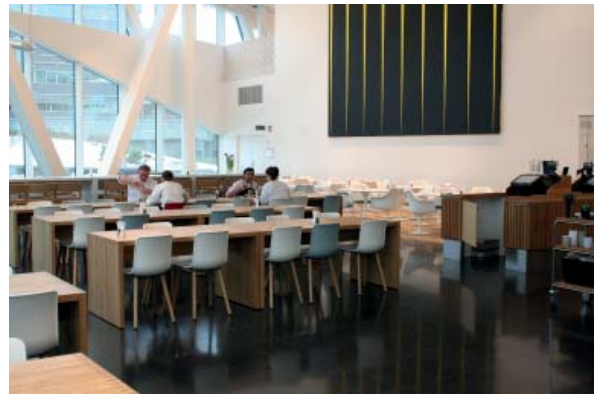

RYMDKÄNSLA: Utblick, ett rum med stark identitet

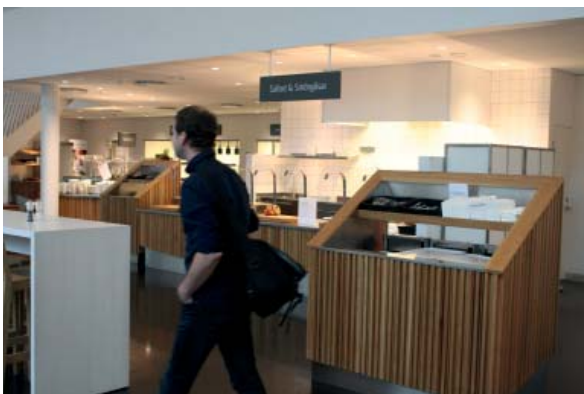
LUSTGÅRD: överblickbarhet, men det mindre rummet ger trygghet och fokus

CENTRUM/FEST: café, matsal även öppen för externa besökare.

CENTRUM/FEST: café, matsal.

CENTRUM/FEST: café, matsal. Serveringsdelen.

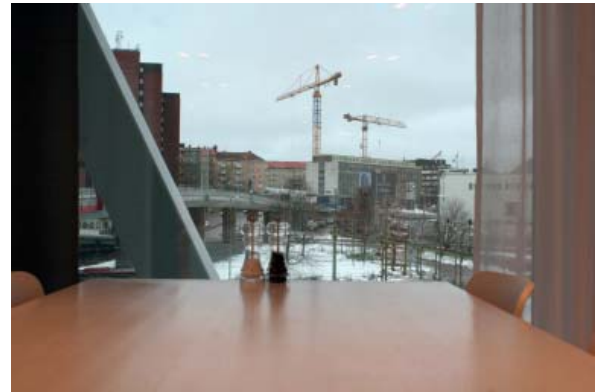

CENTRUM/FEST: café, matsal. På övre hyllan. Mer privat men ändå volymiös.

ALLMÄNNING: Tillgängligt för många, rörelse, social samvaro. Både utblickar mot omgivningen och insyn i byggnadens inre delar.

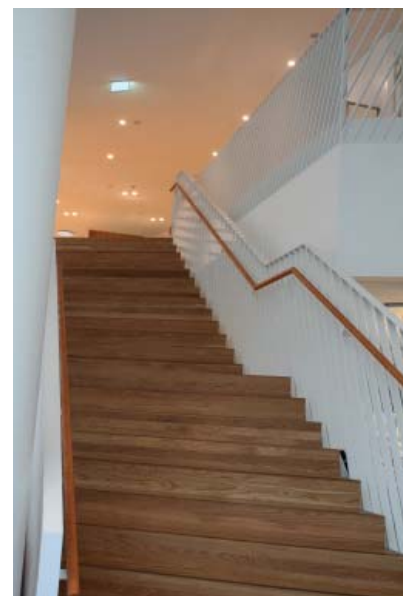
CENTRUM/FEST: matsal, här med utblick. Sammanhang i staden.

CENTRUM/FEST: matsal, hög del mot entrérum. rörelse, spontana möten.

RYMDKÄNSLA: och stark identitet!

ALLMÄNNING: passager, möjliggör och medger rörelse i huset och optimerar spontana möten.

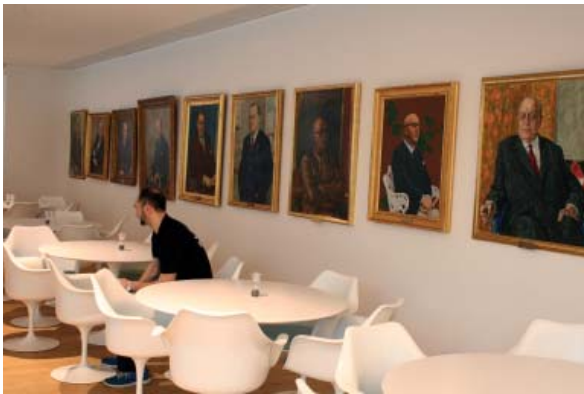

LUSTGÅRD: delvis skyddad plats för avskilt arbete, fokus och trygghet. Med överblickbarhet

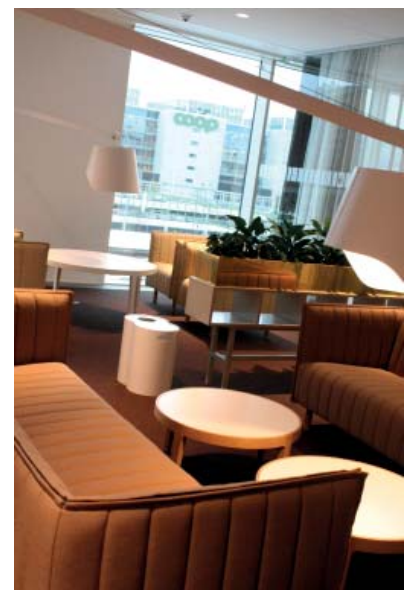
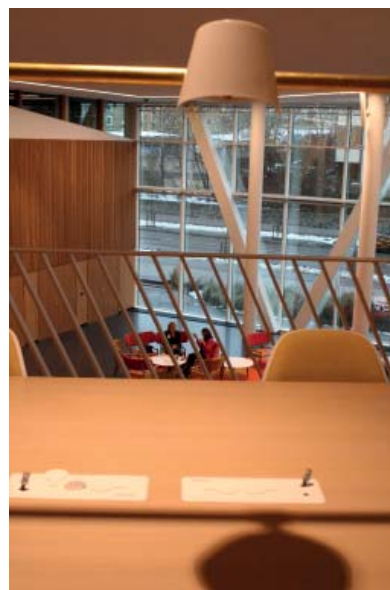
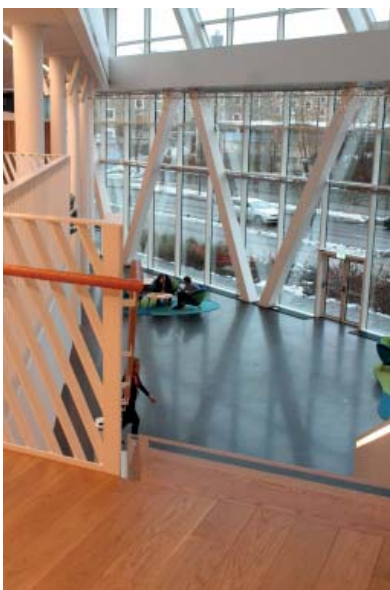
LUSTGÅRD: plats för fokus och trygghet, mer fokuserat på interaktion än eget arbete.

KULTURHISTORIA: porträtt av de tidigare bankcheferna knyter an till verksamhetens historia

LUSTGÅRD: Rum för fokus i mindre grupper

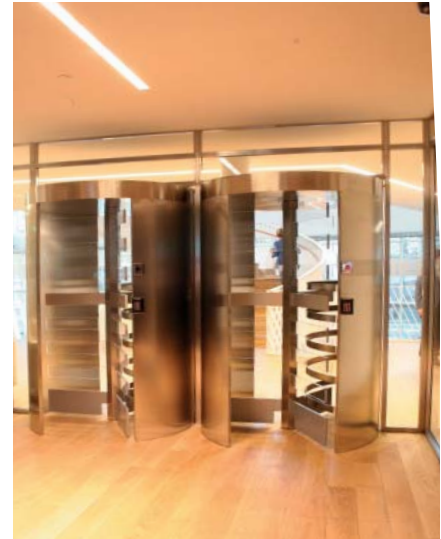

LUSTGÅRD: plats för fokus och trygghet, överblick och utblick

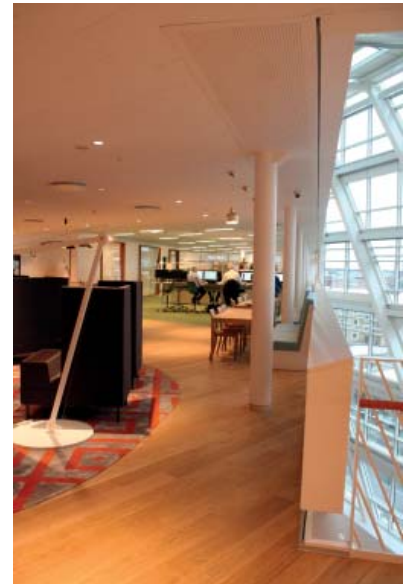
ARTRIKEDOM: kontraster, stor variation i materialval, medveten användning av växtlighet

RYMDKÄNSLA OCH LUSTGÅRD: Rum med stark identitet (bibliotek) trygghet, fokus, akustiskt avskärmat

KULTURHISTORIA: Del av verksamhetens identitet, bara för inbjudna, nu går vi in i valvet!

ROFYLLDHET: avskärmade platser, fåtöljer som bildar rum i rummet, fokus inåt, ljud och intryck avskärmas

LUSTGÅRD: samtal inom mindre grupper

ARTRIKEDOM: materialitet, mässing, växtlighet, läder, sinnesintryck
LUSTGÅRD: plats för fokus och arbete

ARTRIKEDOM: materialitet, mässing, växtlighet, läder, sinnesintryck

REFLEKTION

Vid inventeringen av arbetsmiljön på Swedbanks huvudkontor i Sundbyberg uppmärksammades det ovanligt omtänksamma materialvalet. En nytolkning av traditionella bankattribut har gett en detaljering i utformningen utöver det vanliga. Mängden materialval är påfallande med bland annat mässing, trä, växter, läderdetaljer, m. m. konsekvent genom huset som tillsammans med sin omfattade storlek även kan erbjuda en generös palett av rumsskalor, från entréhallens jättestora rum till mycket små kryp-in. Även variationen av möbler stärker intrycket av karaktären Artrikedom på ett positivt sätt och påverkar identitet och tillhörighet.

Husets utformning bygger på ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Medarbetarnas rörelsefrihet är stor men det erbjuds en fast fysisk hemvistnod och förvaring för varje organisationsenhet.

ROFYLLDHET, LUSTGÅRD: olika varianter på utrymmen att jobba fokuserat i

ROFYLLDHET, LUSTGÅRD: avskärma-
de individuella arbetsplatser i bibliote-
ket, rum i rummet, fokus inåt, ljud och
intryck avskärmas.

ROFYLLDHET, LUSTGÅRD: avskärma-
de individuella arbetsplatser i de öppna kontoren
rum i rummet, fokus inåt, ljud och intryck
avskärmas.

CENTRUM/FEST: Social mötesplats
kopplat till kaffe, hemvist & nod.
Avdelningsspecifik och social till-
hörighet